

ایلنا بررسی می کند؛

تبعات اقتصادی ژست های سیاسی برای حذف دلار

برخی نمایندگان مجلس در قالب طرحی خواستار حذف دلار از مبادلات تجاری شدند؛ اما بسیاری از کارشناسان این طرح را هیجانی و ناشی از تصمیم اخیر آمریکامی دانند. به گزارش خبرنگار اقتصادی ایلنا، یکی از واکنش هایی که از سوی دولتمردان ایران همواره در برابر تحریم ها و مواضع اقتصادی و سیاسی آمریکا مطرح بوده حذف دلار از مبادلات تجاری است که البته این موضوع باتشدید تحریم هااز سال ۹۰ و ۹۱ تا امروز بیشتر مورد تاکید قرار گرفته و حتی به یکی از موضوعات مهم در رایزنی ها و دیپلماسی اقتصادی تبدیل شده است.

اما بسیاری از کارشناسان و کنشگران اقتصادی با طرح حذف دلار از مبادلات مخالف هستند. محمود جامساز در گفت وگو با ایلنا گفت: از زمان آقاسی احمدی نژاد که تحریم ها علیه کشور اعمال شد و ایشان آنها را ورق پاره خواندند همیشه سعی شده دلار از مبادلات حذف شود اما باید توجه داشت که مسئله دلار با مسئله آمریکا فرق دارد، الان بیش از ۵۰ درصد گردش پول جهان به دلار است، و با اینگونه اقدامات راه بجایی نخواهیم برد. باید به این پرسش پاسخ داد که اگر ما دلار را حذف کنیم از چه ارزی می خواهیم استفاده کنیم؟ یوان، روبل و روپیه در عرصه بین الملل اعتبار چندانی ندارد.

وی متذکر شد: باید به جای حذف دلار از مبادلات، سیاست جذب دلار در پیش بگیریم چون نتیجه عملکرد حذف دلار کشیدن پوسته سخت به دور کشور است امانتیجه جذب، رابطه با دنیا و تراز تجاری مثبت خواهد بود.

اخیرا هم تصمیم امریکادر تروریستی خواندن سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مجموعه ای از واکنش های داخلی را در پی داشته که یکی از آنها روز گذشته و در قالب طرح تعدادی از نمایندگان مجلس مشاهده شد. ۴۵ نفر از نمایندگان مجلس با تهیه طرحی خواستار حذف کامل دلار از معاملات دولتی و بخش خصوصی شدند.

در جزئیات این طرح آمده است: به موجب این قانون که در ۶۰ روز پس از تصویب لازم اجرا خواهد بود، هر گونه معامله دولتی و خصوصی با دلار ممنوع است، دارندگان دلار تا تاریخ اجرای این قانون فرصت دارند دلار خود را به کالا و ریال یا سایر ارزها تبدیل کنند، از تاریخ اجرای این قانون هر گونه دلار آمریکا در ایران در حکم ارز قاچاق محسوب می گردد و دستگاه های مسئول موظفند با هر گونه دلار مکشوفه و نگهدارندگان آن برابر قوانین قاچاق کالا و ارز بر خورند نمایند، وزارت امور خارجه مکلف است با رایزنی مستمر و فشرده با کشورهای مختلف به ویژه کشورهایی که مورد تحریم ایران است متحده قرار گرفته اند ایجاد ائتلاف جهانی برای تحریم دلار و حذف دلار از معاملات بین المللی را پیگیری و گزارش پیشرفت کار را هر ۳ ماه به کمیسیون مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

این تصمیم در این شرایط تنها بار سیاسی دارد

اما بر خسی از کارشناسان اقتصادی طرح دوباره این موضوع پس از تصمیم آمریکارایک تصمیم سیاسی دانسته اند تا تصمیم مبتنی بر معادلات اقتصادی. سیدکمیل طیبی، کارشناس ارشد اقتصاد بین الملل در گفت وگو با ایلنا گفت: این یک طرح عمولانه است که مبتنی بر اصول اقتصادی نیست چون دلار یک پول قدرتمند است که بیشتر ذخایر و منابع ارزی را تشکیل می دهد و از سویی جایگزینی دلار با ارز دیگر مانند یورو زمان بر است که ممکن است بسیاری از تجار و فعالین اقتصادی به آن تن ندهند. البته در کوتاه مدت نیز می تواند تاثیری مانند فرار سرمایه، ناامنی در بازار ارز و افزایش نرخ سایر ارزها را در پی داشته باشد. نکته دیگر آن است که ممکن است که شر کای ما تن به انجام مبادلات غیر دلاری ندهند و این باعث می شود که مادر دو بخش اقدام به تبدیل پول کنیم که برای ماهزیننه بر خواهد بود.

نگاهی به بازار جهانی نفت، تولید ایران و سیلی که مزید بر علت شد

باز هم بیم از ناپایداری

زرناز غلامی

بازار جهانی نفت در هفته های اخیر نوسانات بسیاری را تجربه کرد؛ به طوری که دیروز پس از اظهار نظر یک مقام نفتی روسیه مبنی بر احتمال افزایش تولید این کشور برای مقابله با آمریکابر سر سهیم بازار، قیمت ها کاهش پیدا کرد و این در حالی است که در آخرین روز هفته گذشته، شاهد افزایش قیمت نفت تحت تأثیر اوج گیری خشونت ها در لیبی و آمار اقتصادی مطلوب چین بودیم. دامنه این نوسانات طی هفته های اخیر به سطح تولید و تقاضا نیز رسید و اعلام احتمال افزایش تولید از سوی چند کشور و تحولات سیاسی در برخی کشورهای تولید کننده نفت؛ اخبار مرتبط با این ماده استراتژیک و تعیین کننده مناسبات بین المللی را دستخوش تغییرات بسیار کرد. اما آنچه در سال گذشته بر بازار نفت آثار چشمگیری به جا گذاشت، اعمال تحریم های نفتی علیه چند کشور از سوی ایالات متحده و به تبع آن کاهش تولید نفت در این کشورها بود.

ایران، تحریم ها

وسیله که ویرانی بار آورد

بر اساس تازه ترین آمار ماهانه اوپک که چهارشنبه ۲۱ فروردین در سایت رسمی آن منتشر شد، تولید نفت ایران در ماه مارس (۱۰ اسفند تا ۱۱ فروردین)، روزانه ۲۸ هزار بشکه نسبت به فوریه (۱۲ بهمن تا ۹ اسفند) افت داشته و به ۲ میلیون و ۶۹۸ هزار بشکه رسیده است. این رقم نسبت به تولید نفت ایران در ماه مارس پار سال نیز تقریباً ۱ میلیون و ۱۱۰ هزار بشکه کاهش نشان می دهد.

گزارش

وزیر صمت مطرح کرد؛

موافقت بانک مرکزی با واردات کالا به جای انتقال ارز به کشور

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: طی تعامل صورت گرفته با بانک مرکزی و گمرک رویه واردات در مقابل صادرات برای مواد اولیه و واسطه ای بخش تولید به جای انتقال ارز به داخل کشور عملیاتی شد.

به گزارش ایلنا، رضا رحمانی در جلسه کنترل پروژه های برنامه های سال ۹۸ تاکید کرد: با پیگیری انجام شده بانک مرکزی موافقت کرده است که صنعتگران در سال ۹۸ به هر میزان صادرات داشته باشند و در چارچوب دستورالعمل بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور، به جای انتقال ارز به کشور می توانند مواد اولیه و واسطه ای بخش تولید وارد کنند.

وی با بیان اینکه سیستم وزارتخانه باید به گونه ای باشد که نه فقط معاونین که بدنه وزارتخانه برای توسعه صادرات و تولید فعالیت

کند، گفت: ۱۵ کشور همسایه هستیم که برای توسعه صادرات به این کشورها باید برنامه و عزم جدی داشته باشیم و اولویت هم برای صادرات باید به این کشورها باشد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه ۱۲ میلیارد دلار به عراق صادرات داریم، افزود: صادرات ایران به روسیه تنها ۳۰۰ میلیون دلار است که این رقم به هیچ وجه پذیرفتنی نیست و باید راهکاری های افزایش صادرات به این کشورها را استخراج و در یک بازه زمانی مشخص به کار ببریم.

وی با اشاره به ظرفیت استان های مرزی برای توسعه صادرات، گفت: ضرورت دارد که استان های همجوار با کشورهای همسایه را فعال کنیم، چنانکه استان هایی همچون آذربایجان شرقی و غربی ارتباط بیشتری با تجارت ترکیه و

آذربایجان، سیستان و بلوچستان با پاکستان و

خراسان با آسیای میانه و افغانستان دارند.

این مسئول با تاکید بر نگاه ویژه به بازارهای

هند و چین و آفریقا، گفت: کشورهای همسایه برای صادرات را باید به صورت یک پکیج دید، به طور مثال از مسیر بازار عراق به بازار سوریه و لبنان و عمان، بازار یمن، عربستان و شمال آفریقا و از طریق ترکیه به بازار اتحادیه اروپا دست پیدا کنیم.

رحمانی همچنین ارمنستان را به دلیل ارتباطات تجاری این کشور با دیگر کشورها، از ظرفیت های بالقوه برای دست یابی به بازارهای کشورهای همچون فرانسه، کانادا و... خواند و گفت: در همه کشورهای همسایه باید رایزن های اقتصادی فعال شوند و در آخر سال نتیجه فعالیت آنها را بررسی و متناسب با عملکردی که داشتند،

پنجشنبه گزارش داد که تولید روزانه نفت اوپک از ماه نوامبر تمامه مارس سال جاری ۲.۲ میلیون بشکه افت داشته است. در این گزارش اشاره به «ماه آینده» از روست که مشخص نیست آمریکا در اردیبهشت ماه معافیت هایی که به مشتریان نفت ایران داده است را تمدید خواهد کرد یا خیر؟ یک تحلیلگر ارشد حوزه انرژی، در ایسن زمینه به ایسنا، گفته است: «آمریکا ناچار است معافیت برخی کشورها مانند ترکیه و عراق را تمدید کند، اما ممکن است معافیت سایر مشتریان را تمدید نکند یا از آن ها بخواهد در یک بازه زمانی مشخص، میزان خرید نفت از ایران را کاهش دهند.» نرسی قربان با اشاره به تولید نفت آمریکا افزوده است: «توجه به این نکته ضروری است که یک قطر ه از فرآیند تولید نفت در آمریکا توسط دولت آمریکاصورت نمی گیرد و این کاربرد عهده بخش خصوصی است. بخش خصوصی آمریکانیز به دنبال منفعت است و توجهی به تحریم ها و مسائل سیاسی ندارد. اگر بازاری پیدا کند، تولید خود را افزایش داده و به فروش می رساند.» گزارش منابع دیگر نیز حاکی است که آمریکامی خواهد به شرط کاهش کمتر خرید نفت، معافیت تنها چهار یا پنج کشور مشتری ایران را برای شش ماه دیگر تمدید کند و صادرات ایران را به حدود ۵۵۰ تا ۸۵۰ هزار بشکه کاهش دهد. تحریم ها و مشکلات غیرمنتظره می تواند کمک کند نقش عربستان به عنوان یک تولید کننده تأثیر گذار، مؤثر تر شود.

وضعیت بازار نفت شکننده است

آنچه مسلم است اینکه این روزها، تولید نفت جهانی از گسترش تحریم های آمریکا و اختلالات غیرمنتظره دیگر اطمه دیده که مانند پنج سال پیش قیمت ها را در کوتاه مدت بالا برده و زمینه را برای رکود بعدی آماده کرده است. به گزارش ایسنا، گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکانشان می دهد که عوامل برنامه ریزی نشده، تولید جهانی نفت را در مارس به میزان ۲.۸ میلیون بشکه در روز کاهش داد که کمتر از ۳.۳ میلیون بشکه در روز در فوریه بود، اما در مقایسه با ۱.۱ میلیون بشکه در روز در مارس سال گذشته، بالاتر به شمار می رود. اختلالات تولید در میان اعضای اوپک در مارس به ۲.۴۹ میلیون بشکه در روز رسید که دو برابر میزان مشابه در مارس سال ۲۰۱۸ است. در ماه های اخیر اختلالات اوپک و اختلالات کلی در روند عرضه نفت، به بالاترین سطح در حدود سه سال گذشته رسیده اند و یکی از بالاترین موارد اختلال در یک دهه گذشته هستند. اما اداره اطلاعات انرژی آمریکا شامل ونزوئلا نمی شود

یک تحلیلگر ارشد حوزه انرژی: «آمریکاناچار است معافیت برخی کشورها مانند ترکیه و عراق را برای خرید نفت از ایران تمدید کند، اما ممکن است معافیت سایر مشتریان را تمدید نکند یا از آن ها بخواهد در یک بازه زمانی مشخص، میزان خرید نفت از ایران را کاهش دهند»

که تولیدش روندی نزولی پرشتایی را طی می کند. همچنین احتمال تأثیر درگیری های دوباره در لیبی بر تولید و صادرات این کشور در چند ماه آینده را به حساب نیآورده است. بنابراین این آمار بر آورد کمتری از گستردگی کاهش تولید غیرمنتظره داشته که باعث شده بازار نفت در ماه های اخیر دچار محدودیت عرضه شود.

اما مشکلات غیرمنتظره می تواند باعث شود بازار نفت موقتاً دچار محدودیت بیش از حد عرضه شود و قیمت ها را بالا ببرد و با پوشاندن ناترازی میان تولید و مصرف، به رکود متعاقب منجر شود. وزیر نفت کشورمان در آخرین اظهار نظرش خود درباره بازار گفته است: «وضع بازار نفت شکننده است. هم اکنون ونزوئلا مشکل دارد، روسیه را تحریم کرده اند، لیبی نا آرام است و تولید بخشی از نفت آمریکا نیز از دست رفته است. این موارد نشان می دهد که وضع تولید و عرضه و تقاضا شکننده است. اگر بخواهند فشار را بر ایران اضافه کنند، این شکنندگی به طرز غیر قابل پیش بینی اضافه خواهد شد.

نفت هر روز در بازار گران تر می شود که نشان دهنده نگرانی بازار است.» به هر حال به گفته کارشناس، قیمت نفت بر مبنای عوامل مختلف تعیین می شود و تمام مسائل کنونی و وضعیت کشورهای تولید کننده نفت مانند ونزوئلا و لیبی و هم چنین نزدیک شدن به اتمام مهلت معافیت های آمریکابرای مشتریان نفتی ایران در قیمت جهانی نفت تأثیر گذار است و چنانچه در حال حاضر شاهد روند صعودی قیمت نفت در بازارهای جهانی هستیم، همه عوامل مذکور در آن تأثیر گذار بوده است.

چنانچه هر کدام از عوامل تغییر کند، قیمت نفت نیز تغییر خواهد کرد. از سوی دیگر، تصمیمات سیاسی روسیه و عربستان روی بازار جهانی نفت و به تبع آن قیمت نفت تأثیر گذار خواهد بود. با پایان یافتن فصل زمستان نیز تقاضا برای نفت در بازارهای جهانی کاهش خواهد یافت که این عامل نیز به نوبه خود بر کاهش قیمت ها تأثیر گذار خواهد بود.

رحمانی با تاکید بر استفاده از ظرفیت بازارچه های مرزی، بر ضرورت آموزش تخصصی تجار و ایجاد شبکه های مویرگی در بازارهای هدف تاکید کرد.

او با بیان اینکه صادرات کالاناید به هر بهایی باشد، گفت: کیفیت کالاهای صادراتی برای حفظ برند ایرانی اهمیت زیادی دارد، همچنین برنامه ریزی باید برای صادرات کالاهایی باشد که مزاد نیاز بازار داخل کشور است.